Põhikooli loovtööst praktikute pilgu läbi

Maarja Puniste ja Sigrid Butlers
lõoke.ee

Meist

MAARJA PUNISTE

MHG ajalooõpetaja ja **uurimis- ja loovtööde koordinaator,** kes on **õpetajana töötanud 8 aastat** ning selle aja jooksul õpetanud nii riikliku kui ka rahvusvahelise *International Baccalaureate* õppekava järgi.

Maarja on lisaks õpetajaharidusele omandanud TÜ-s magistrikraadi ka **hariduskorralduses** ning läbinud mitmeid *International Baccalaureate programmi koolitusi*, mis on andnud vajalikud tööriistad loovtööde ja UPT-de protsessi toetamiseks koolis.

Maarja leiab, et õpetajatele mõeldud täiendkoolitused võiksid olla innovaatilisemad ja ühtlasi kindlasti ka praktilisemad. Õpetajate koolitajad peaksid olema koolidest ikka mitu sammu ees, n-ö suunanäitajateks.

Meist

SIGRID BUTLERS

15-aastase õpetamiskogemusega inglise keele ja kirjanduse ja loovkirjutamise õpetaja ning endine **rahvusvahelise õppeprogrammi *International Baccalaureate MYP* koordinaator**.

Sigridil on kogemus rahvusvahelise kogukonnaga koolis kui ka koolituste läbiviimine lapsevanematele ning õpetajatele.

Sigrid hindab kõrgelt väärtusi, mida rahvusvahelisus Eesti haridusse lisavad ning arvab, et see elavdab ja arendab haridusmaastikku ja avardab eesti õpetajaskonna maailmapilti.
Lisaks usub Sigrid, et just ainetevaheline lõiming on see, mis paneb nii õpetajate kui õpilaste silmad särama.

lõoke.ee

LÕOKE sündis 2021. a kahe kirgliku õpetaja ja kaasaegse hariduse entusiasti soovist rikastada Eesti õpetajate töökultuuri.

Täna vaatame koos ...

- mis on põhikooli loovtöö?
- millised on õpilaste suurimad probleemid loovtöö protsessi juures?
- mis on juhendajale/õpetajale suurimaks väljakutseks loovtöö juhendamise juures?
- milliste meetodite ja vahenditega loovtöö protsessi nii õpilastele kui juhendajatele kergemaks teha?
- LÕOKEse videotutvustus
- **Kõige olulisem on heade praktikate jagamine.**

PÕLETAVAD
KÜSIMUSED

PÕLETAVAD KÜSIMUSED

Teie ees on märkmepaberid.

Kirjutage ühele märkmepaberile, mis on **hetkel Teie jaoks kõige suurem väljakutse** seoses põhikooli loovtööga.

Teisele märkmepaberile kirjutage, **milles tunnete seoses loovtööga ennast kõige enesekindlamalt**.

Kleepige oma märkmepaber vastavale alusele.

Meie poolt loodud õppematerjal…

- toetab põhikooli loovtöö tegemise protsessi **algusest lõpuni**
- koosneb **5 lustlikkust videost ja nende temaatikaga seotud töölehtedest**
- pakub **uusi lähenemisi ja nutikaid võtteid nii õpetajale kui õpilasele** (nt loovtöö protsessi päevik) jne.
- on mõeldud põhikooli õpilastele, õpetajatele, klassijuhatajatele, koolide loovtööde koordinaatoritele
- valmib maikuus 2022

Projekti on kaasatud teenusepakkujatena graafiline disainer ja animaator **Tanel Reino** OÜ Friskcreative-st ja **MTÜ VideoÕps.**

Mis on loovtöö?

Alates 2010. aastast on koolidele antud suurepärane võimalus loovtöö abil ***toetada ennastjuhtiva õppija kujunemist****. Kõik Eesti koolides põhihariduse omandanud õpilased on saanud võimaluse teha* ***läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö individuaalselt või kollektiivselt.*** *Loovtöö tegemine* ***peab toetama lapse õpihimu ja loovat eneseväljendust ning aitama kaasa õpilaste loovuse arendamisega seotud pädevuste kujundamisele dünaamilise protsessina****. Kooli ülesandeks on seejuures luua õpikeskkond, mis soodustab loovust ja tavapärastest õppeainetest väljapoole mõtlemist.*

Pille Liblik. 2017. SOOVITUSI JA NÄITEID LOOVTÖÖDE LÄBIVIIMISEKS PÕHIKOOLIS

Mis on oluline - tulemus või protsess?
Hääletame:

Kui arvad, et tulemus, TÕSTA PAREM KÄSI!

Kui arvad, et protsess, TÕSTA VASAK KÄSI!

Kui arvad, et mõlemad, TÕSTA MÕLEMAD KÄED!

Mis on oluline - tulemus või protsess?

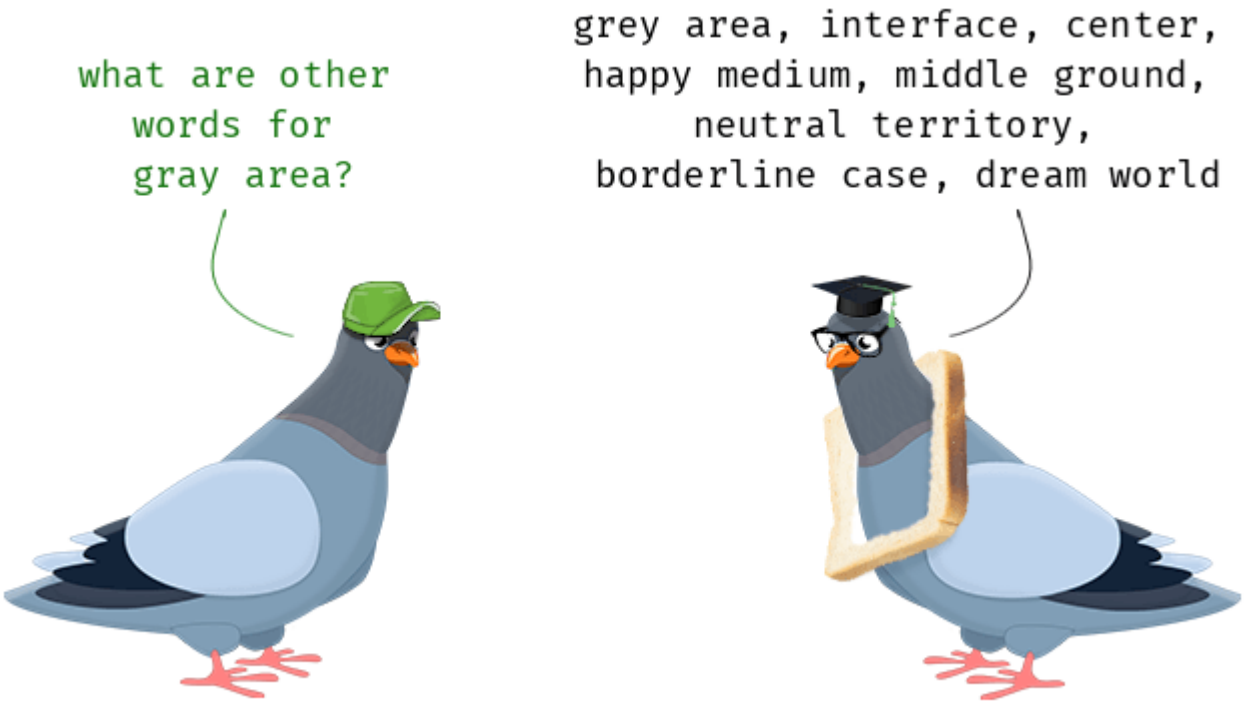
Loovtöö tegemine on dünaamiline protsess, mis koosneb etappidest:

UURIMINE ->PLANEERIMINE ->TEGUTSEMINE-> ANALÜÜS ->ESITLEMINE

- Õpilane teab väga täpselt, mida ta tahab teha ja jätab uurimise/planeerimise etapi täielikult vahele.
- Õpilane arvab, et kui tal kohe ei ole head ideed, siis ta on läbi kukkunud. Sageli ei mõisteta, et idee peakski lõplikult alles uurimise ja planeerimise protsessi käigus välja kujunema.
- Õpilased arvavad, et uurimine on lõputult tüütu raamatukogus tuhnimine. Kuid ka tuttavalt eksperdilt info saamine või asjakohaste YouTube'i videote vaatamine on uurimine.
- Loovtöö on looming ja uurimistöö ei ole loovtöö, või vastupidi

LOOVTÖÖ= KIRJALIK OSA + ASI, MILLE ÕPILANE VALMISTAB

Hall ala uurimuse ja loomingulise töö vahel

Thesaurus.plus

KÕIGE POPULAARSEMAD TEEMAD

Avage Mentimeter ja kirjutage sinna 3 kõige populaarsemat teemat või teemavaldkonda põhikooli loovtööks.

OPERATSIOON: KOERAKUUT

Kuidas on teie koolis loovtöö teema ja juhendaja valimine korraldatud?

Vastake Mentimeteris.

KUIDAS VALIDA LOOVTÖÖ TEEMAT?

Sigridi idee loovtööks

ÜLESANNE

**MÕTLE OMA HUVIDELE.
MIS SULLE MEELDIB?
MIS TEEMAL TEEKSID OMA LOOVTÖÖ?**

PÜÜA NATUKE TÄPSEMALT SÕNASTADA, MIS ASI SEE OLEKS, MIS SA TAHAKS OMA LOOVTÖÖ KÄIGUS TEHA.

KUIDAS SEOKSID OMA LOOVTÖÖ JÄRGMISTE ÕPPEAINETEGA:

AJALUGU
MATEMAATIKA
VÕÕRKEEL
KEEL JA KIRJANDUS
KUNST JA DISAIN
KEHALINE KASVATUS
BIOLOOGIA
GEOGRAAFIA
FÜÜSIKA
KEEMIA
MUUSIKA

Sigridi idee loovtööks

LOODUS
KOERAD
FILMID
ILUKIRJANDUS

TAHAKSIN TEHA SÕPRADEGA KOOS MÄNGUFILMI

AJALUGU: ajalooline draama?
MATEMAATIKA: ??? eelarve planeerimine
BIOLOOGIA: filmi sisu võiks olla seotud loodushoiuga, ökoloogiaga
FÜÜSIKA ja KEEMIA: eriefektid
KUNST ja DISAIN: kostüümid ja set-design
KEEL ja KIRJANDUS: stsenaariumi kirjutamine

Ülesanne 2: töö eesmärgi sõnastamine ja analüüs

Sigridi näide

S: Konkreetne Tahan rühmatööna teha mängufilmi

M: Mõõdetav Võtan eesmärgiks luua 10-minutilise lühifilmi

A: Saavutatav Minu eesmärk sõltub ka rühmakaaslastest (lavastaja, näitlejad, kostüümid, filmimispaigad, stsenarist)

Sõnastan ümber: eesmärk on läbi viia filmiprojekt, mille raames valmib 10 minutiline mängufilm.

R: Asjakohane Oluline, sest filmi temaatika lähtub kliimaprobleemist ja pakub sellele lahendusi

T: Ajaliselt ohjatud Jõuan eesmärgini 8 kuuga, pean tegema ajakava ja selles püsima.

„Eesmärkidega inimesed õnnestuvad, sest nad teavad, kuhu nad on minemas ... nii lihtne see ongi.” (Earl Nightingale)

Loovtöö päevik - mis see on?

Kogu protsessi **järjepidev ja süsteemne salvestamine**
sh allikate salvestamine ja leidmine

Võib olla paberil - näiteks mõni kaustik või vihik, või digitaalsel kujul, dokumendina, blogina, videona, helifailina jne.
GOOGLE´I DOKUMENDINA - salvestab alati automaatselt tegemised ära, lisab sissekannetele kuupäevad, seda saad avada kõigis arvutites ja telefonides,
jagada juhendajaga ja rühmakaaslastega
väga lihtne võtta väljavõtteid loovtöö kirjaliku osa jaoks.

GOOGLE DOCS

Loovtöö päevik - mis see on?

- **Teema valik** koos põhjendusega, miks valisid sellise teema (sh ideekaart)
- **Töös kasutatavad allikad ja nende analüüs**
- **Esialgne ajakava**
- Esialgne eelarve (kui on vajalik)
- **Ülevaatlikke märkmeid kohtumistest juhendajaga**
- Esile kerkinud **probleemid ja lahendused**
- **Tööprotsessi samm-sammuline kirjeldus koos tõenditega** (näiteks fotomaterjal (kui on vajalik))
- Kirjavahetused (kui on vajalik)

GOOGLE DOCS

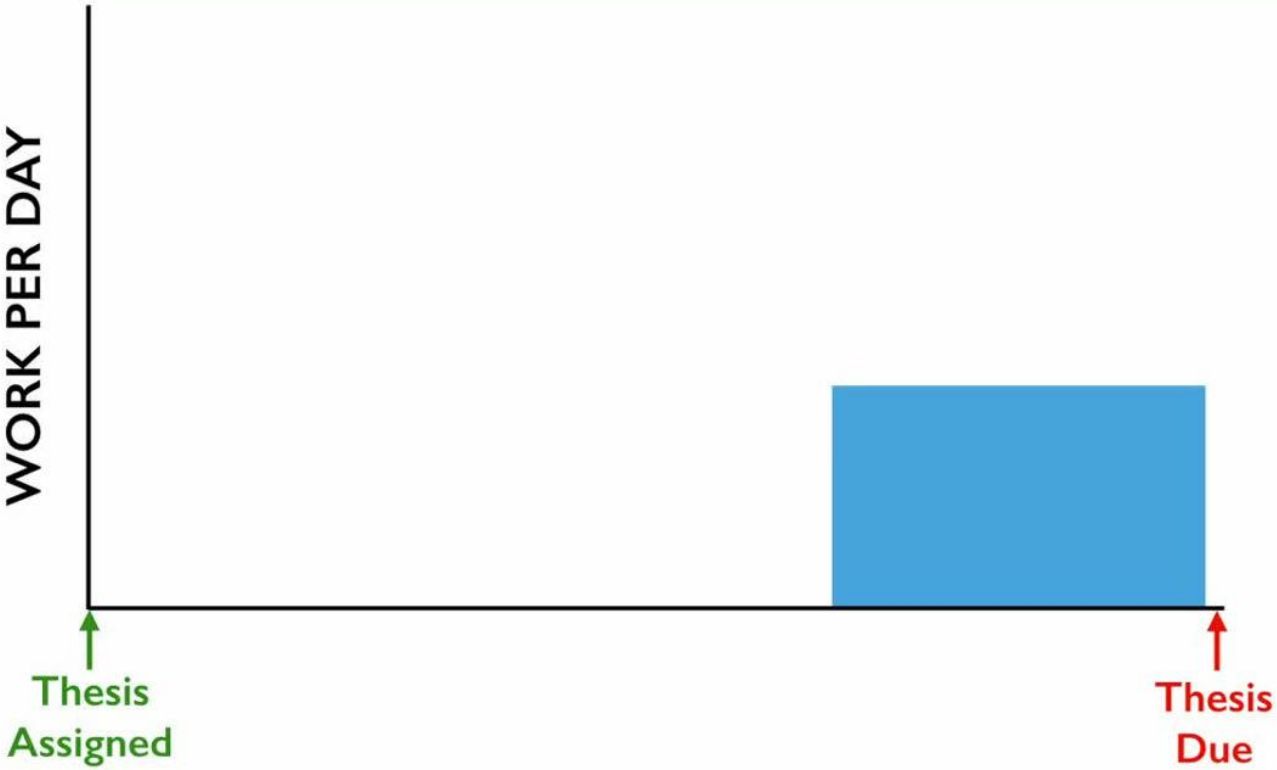

Ajakava planeerimine - >Kuidas ma arvan, et see võiks välja näha

TED Talk:*Inside the mind of a master procrastinator*

Ajakava planeerimine - 2. versioon

TED Talk:*Inside the mind of a master procrastinator*

Ajakava planeerimine -> Kuidas see tegelikult välja näeb

TED Talk:*Inside the mind of a master procrastinator*

AJAKAVA

- kooli loovtöö juhend
- väga konkreetsed vaheetapid
- nn eelkaitsmine/eelkaitsmised
- õpilase enda vastutus on kõige olulisem - õpilane koostab enda tööle etappide kaupa ajakava

Ülesanne:

See on perekond Tamm.

Nende perre sündis hiljuti laps ja nad vajaksid sinu nõuannet ühe vajaliku beebitoote osas. See toode on igapäevases kasutuses ja seda kulub palju…

Mis toode see võiks olla?

Kas arvasite õigesti?

Mõelge grupis, mis teeb mähkmest HEA mähkme...

- istub hästi
- ei leki
- ei lõhna
- seda on hea jalga panna ja ära võtta
- imab palju vedelikku
- selle esikülg ja tagakülg on lihtsasti eristatavad
- mugavad
- indikaatorribaga, mis näitab, et mähe on märg
- lasevad lapsel vabalt liigutada
- soodsad
- loodussõbralikud
- ei rebene
- on kokkupandult kompaktsed

Vaadake oma nimekirja...

Millised 3 kriteeriumit on teie meelest kõige olulisemad?

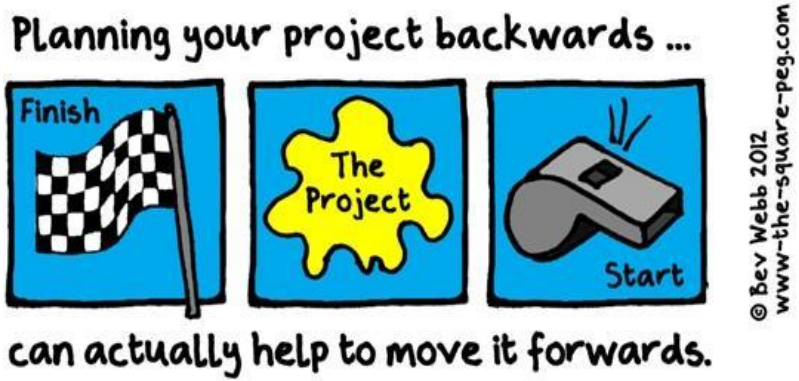
Millist infot oleks tarvis, et otsustada, milline toode sobiks sellele perele kõige paremini?

Loovtöö protsessi “backward planning”

Mida ma tahaksin oma loovtööga saavutada? Kuidas võiks mu loovtöö maailma muuta? Kas ma lahendan probleemi? Kas seda on üldse vaja?

Milline oleks minu loovtöö ideaalne lõpptulemus?

Milliseid oskusi/teadmisi mul vaja on, et selline tulemus saavutada?

Uurimise planeerimine (koos juhendajaga)

Mida Sa pead uurima? Kirjuta välja uurimisküsimused:

(Kes? Mis? Miks? Kuidas? Millal? Kui kaua? Kus?...)

Milliseid allikaid peaksid uurima?

Kust leiad sobivad allikad ja kuidas nende sobivust hinnata?

Kuidas kasutada allikates olevat infot?

Kuidas lisada allikates leitud info oma töösse?

Ka loomingulise töö puhul on oluline uurimuslik (kirjalik) osa ja ka uurimistöö puhul on oluline reflekteerida õppimise üle.

Akadeemiline ausus ja allikate analüüs

OPVL mudel

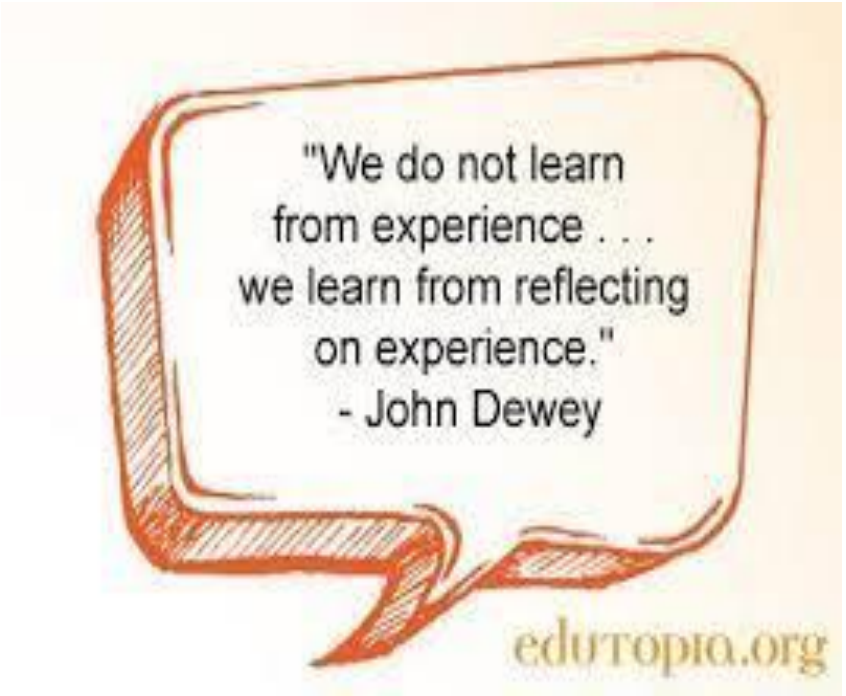
Origin/ päritolu	Purpose/ eesmärk:	Value/ väärtus:	Limitations/ piirangud:
Mis tüüpi allikaga on tegemist? Kus ja millal on see valminud? Kes on selle autor?	Kes on selle allika sihtrühmaks? Mis eesmärgil on see allikas loodud? Kas eesmärk on selgelt välja toodud?	Miks see allikas on oluline? Mida see allikas tõestab või kinnitab teema või valdkonna kohta? Milles seisneb selle väärtus?	Millised on selle allika piirangud/kitsaskohad teema käsitlemisel?

CRAAP test - veebilehtede analüüsiks

Currency /aktuaalsus	Relevance /olulisus	Authority /tõsiseltvõetavus	Accuracy / allika usaldusväärsus	Purpose /eesmärk
Millal allikas olev info avaldati? Kas selles allikas olevat infot on hiljem uuendatud või muudetud?	Kas informatsio on seostub uuritava teemaga? Kellele on see info suunatud?	Kust see info pärineb? Kes on autor? Kas autor on pädev seda infot andma? Veebiallika puhul pööra tähelepanu ka domeeninimele ja sellele, millises infokanalis on allikas avaldatud.	Kas kõik allikas kasutatud materjalid on viidatud? Milline on autori väljendusviis?	Miks on allikas avaldatud? Mis võib olla selle avaldamise eesmärk? Kas info on faktiline, arvamuslik või äkki koguni propaganda?

Refleksioon- miks ja kuidas?

REFLEKSIOON on lihtsamalt oma tegevuse, kogemuste ning elamuste analüüs, mõtestamine ja hindamine.
See on väga vajalik selleks, et õppija saaks aru, mida ja kuidas ta siis ikkagi õppis.
 Et olla edukam või veelgi edukam.

Refleksioon- miks ja kuidas?

“Mulle meeldis loovtööd teha, sest sain selle õigeks ajaks valmis.”

“Loovtööga ei saanud algul vedama ega pärast pidama.”

“Õppisin loovtööd tehes, et sõpradega ei saa rühmas koos töötada, sest me lihtsalt ei teinud tööd, vaid nalja.”

“Kõige raskem oli leida uurimiseks materjali, sest mul ei ole raamatukogu kaarti.”

“Alustasin loovtööga septembris, aga põhiosa võttis vormistamine. Seda tegin 2 päeva järjest.”

Mida ma tegin?
Mis oli mu loovtöö ülesanne?
Millal oli esitamise tähtaeg? Kas ma esitasin selle õigeaegselt?
Mis oli selle töö juures olulist?
Kas ma saavutasin oma eesmärgid?
Kas ma saan töö eri osadest ja nende omavahelistest seostest aru?
Kas ma mõistan, kuidas minu loovtöö seostub laiemalt õpitavaga?
Millal ma varem midagi sellist teinud olen?
Kuidas ma tehtut kasutada saaksin?
Kus ja kuidas saaksin ma loovtöös tehtut ja õpitut kasutada?

Kas ma näen mingeid seaduspärasusi, mustreid või seoseid selles, mida ma tegin?
Kas kasutatud strateegiad, oskused, meetodid olid loovtöö jaoks efektiivsed?
Kas ma näen korduvat mustrit oma tegevuses – näiteks struktureerituses või ajakava järgmises?
Milliste tulemusteni valitud lähenemine viis – kas see oli tõhus või oleksin ma näiteks saanud mõne tegevuse ära jätta või tegevuste järjestust muuta?
Kui hästi mul läks? Mis töötas ja mis vajaks parandamist?
Mida ma õppisin ja kas see on oluline?
Mida ma õppisin oma tugevuste ja arendamist vajavate külgede kohta?
Mida ma järgmiseks tegema peaksin?
Kuidas saaksin kasutada oma tugevaid külgi edasijõudmiseks?
Milliseid samme peaksin astuma oma eesmärkide saavutamiseks?
Milliseid soovitusi on mul õpetajatele ja kaasõppijatele loovtöö protsessi paremaks muutmiseks?

Vormistamise vaev

95% küsimustest, mis õpilased juhendajale esitavad, on kirjaliku vormistamise kohta.

Igal koolil ja konkursil on oma juhend. Kas võiks olla üle-Eestiline juhend?

Esitlemine/kaitsmine

PÕLETAVAD
KÜSIMUSED

Meie poolt loodud õppematerjal…

- toetab põhikooli loovtöö tegemise protsessi **algusest lõpuni**
- koosneb **5 lustlikkust videost ja nende temaatikaga seotud töölehtedest**
- pakub **uusi lähenemisi ja nutikaid võtteid nii õpetajale kui õpilasele** (nt loovtöö protsessi päevik) jne.
- on mõeldud põhikooli õpilastele, õpetajatele, klassijuhatajatele, koolide loovtööde koordinaatoritele
- valmib maikuus 2022

Projekti on kaasatud teenusepakkujatena graafiline disainer ja animaator **Tanel Reino** OÜ Friskcreative-st ja **MTÜ VideoÕps.**

Aitäh!